

Тарасюк В. Ю.,
канд. філол. наук, доц.,
ДВНЗ «Ужгородський
національний університет»,
філологічний факультет, кафедра журналістики

Tarasiuk Volodymyr,

УДК 821.161.2-4Франко:372.8

Публіцистика Івана Франка в контексті сучасних видів і форм викладання журналістських дисциплін

I. Franko's Publicism in the Context of Current Methods of Journalism Disciplines Teaching

У статті здійснено спробу розглянути публіцистику І. Франка з урахуванням сучасних видів і форм викладання журналістських дисциплін. Звернуто увагу на з'ясування загального стану обізнаності студентів із творчістю автора, зокрема його публіцистичною спадщиною. Крім того, наголошено на основних труднощах, із якими здобувачі фаху стикаються при вивченні вагомого доробку публіциста, та шляхах їх подолання. Виокремлено види й форми занять та завдань, із залученням яких студенти ефективніше опановують творчість І. Франка. За методи дослідження взято анкетне опитування й аналіз отриманої інформації. Надійність здобутих даних перевірено шляхом доповнення відомостей від інших осіб (викладачів) та спостереження. Обрані методи дослідження дали підстави мати конкретне уявлення про стан обізнаності студентів-журналістів із творчістю І. Франка, насамперед його публіцистичною спадщиною, а також визначити взаємозв'язок між публіцистикою Каменяра й необхідністю вибору найефективніших форм і видів навчання.

У статті зроблено висновок, що студенти чимало знають про творчість Каменяра й зацікавлені в подальшому вивченні його публіцистики. Водночас, щоб подолати труднощі, із якими доводиться стикатися журналістам-початківцям у зв'язку з браком наукового досвіду, на допомогу повинні приходити викладачі, консультуючи, подаючи відповідний матеріал та закріплюючи його за допомогою різних видів і форм занять, завдань та заходів. Диференційований, прагматичний і творчий підходи сприятимуть успішні педагогів у роботі зі студентами. Отримані ж результати анкетування (особливо з урахуванням труднощів, із якими стикаються здобувачі фаху під час вивчення творчості І. Франка, та обрання видів і форм практичних занять) будуть ураховані в навчальному процесі для покращення викладання предметів.

Ключові слова: автор; жанр; журналістика; практичне заняття; публіцистика; творчість.

In the article it is made an attempt to study I. Franko's publicism taking into consideration the current methods of journalism disciplines teaching. A special attention is drawn on finding out the general level of students' awareness about the author's creative works, especially his publicistic heritage. Moreover the attention is focused on the major difficulties which the students are facing with while studying this publicist's significant achievements and the ways around this problems. The types and the forms of practical workshops and tasks are also represented which encourages the students to master I. Franko's creative works more efficiently.

Keywords: author; genre; journalism; practical studies; publicism; creative work.

Вступ. 27 серпня 2016 р. виповнилося 160 років від дня народження великого Каменяра. Саме так часто називають І. Франка завдяки одному зі знакових віршів автора. Утім в історію українства він увійшов не лише як майстер поезії. За неповних 60 років життя цій неординарній постаті судилося стати також громадським і політичним діячем, багатогранним ученим, прозаїком, драматургом, літературним критиком, перекладачем, журналістом, публіцистом (у широкому розумінні цього слова), видавцем...

І все – завдяки винятковому талантові й повсякденній титанічній праці. Як наслідок, сьогодні всім відомі поетичні збірки «З вершин і низин», «Зів'яле листя», поема «Мойсей», казка «Лис Микита», пісня «Ой ти, дівчино, з горіха зерня», великі й малі прозові твори, зокрема «Борислав сміється», «Захар Беркут», «Грицева шкільна наука», драма «Украдене щастя»... До цього слід додати здобутки автора в літературній критиці, публіцистичні статті, переклади Шиллера, Байрона, Гете, Гюґо, Шекспіра, Твена,

© Тарасюк В. Ю., 2017

Достоевського, І. Франко – «автор 6 тисяч художніх творів, наукових праць та інших розвідок...» [1]. Його «творчий доробок, писаний українською (більшість текстів), німецькою, польською, російською, болгарською мовами, за приблизними оцінками, налічує кілька тисяч творів загальним обсягом понад 100 томів» [2]. Ідеться про генія, силу якого практично виміряти неможливо. Адже, як писав Е. По, щоб глибоко оцінити творіння того, кого ми називаємо генієм, важливо самому володіти геніальністю, необхідною для такого звершення [3]. Проте в контексті сучасних реалій важливо якомога повніше пізнати силу Франкового слова, яке й нині є актуальним. Особливо його потребує молодь при здобутті відповідного фаху. Сказане стосується й студентів-журналістів, котрі опановують творчу спадщину автора під час вивчення різних дисциплін. Притому стикаються з труднощами, властивими кожному, хто стає на шлях початкових студіювань.

Теоретичним підґрунтям статті послужили праці окремих авторів, зокрема В. Здоровеги [4], М. Нечиталюка [5], Н. Янчук [6], які досліджували грані таланту І. Франка як публіциста й ученого. Однак за безпосередньою темою цієї публікації потрібні нові напрацювання. Зважаючи на актуальність проблеми, її недослідженість, у розвідці поставлено за мету розглянути публіцистику І. Франка в розрізі сучасних видів і форм викладання журналістських дисциплін. У зв'язку з цим сформульовано такі завдання:

– з'ясувати загальний стан обізнаності студентів із творчістю І. Франка, зокрема його публіцистичною спадщиною;

– виявити основні труднощі, з якими студенти стикаються при вивченні спадщини публіциста, та шляхи їх подолання;

– виокремити види й форми занять та завдань, які дають можливість ефективніше опановувати публіцистику автора.

Об'єктом дослідження слугували анкети, роздані випускникам останніх років та студентам 2–4 курсів відділення журналістики Ужгородського національного університету. Також враховано досвід вивчення публіцистики І. Франка в зазначеному підрозділі з окремих навчальних дисциплін, зокрема таких, як «Історія української журналістики», «Теорія і методика журналістської творчості», «Публіцистика у ЗМІ», «Робота в творчих майстернях».

За матеріал розвідки слугували 100 анкет, які респонденти заповнили протягом 2016 р., відповідаючи на такі запитання: «1. У якій ролі, на вашу думку, І. Франко найвідоміший у світі (як громадський і політичний діяч, учений, поет, письменник, публіцист, перекладач тощо

(оберіть три пріоритетні позиції)? 2. У якій ролі ви б хотіли довідатися про І. Франка більше (як про громадського й політичного діяча, ученого, поета, письменника, публіциста, перекладача тощо (оберіть три пріоритетні позиції)? 3. Із вашого досвіду, який твір І. Франка є найпопулярнішим? 4. Із якими труднощами ви стикаєтесь, коли вивчаєте життя і творчість І. Франка? 5. Які види і форми навчання, пов'язані з публіцистичною творчістю І. Франка, вам найбільше були цікавими й корисними?»

Методи дослідження. В роботі використано анкетне опитування й аналіз здобутої інформації. Крім того, надійність анкетних даних перевірено за допомогою отримання відомостей від інших осіб (викладачів) та спостереження [7]. Обрані методи дослідження дозволили з'ясувати загальний стан обізнаності здобувачів журналістського фаху з творчістю І. Франка, зокрема його публіцистичною спадщиною, визначити взаємозв'язок між публіцистикою Каменяра й необхідністю вибору найефективніших форм і видів навчання.

Результати дослідження. У кожній галузі, де залишив слід І. Франко, борозна його творчого плуга виразна, глибока й неймовірно розлога. Журналістська діяльність – не виняток. Менш відома широкому загалу, але без неї годі сповна оцінити весь життєвий шлях діяча. Він ефективно співпрацював чи ж брав участь у випуску таких українських видань газетного, журнального, альманахового типу, як «Друг», «Світ», «Діло», «Громадський друг», «Дзвін», «Молот», «Життя і слово», «Хлібороб», «Товариш», «Громадський голос», «Народ», «Зоря», «Літературно-науковий вісник», серія «Дрібна бібліотека» тощо. У журналістському процесі 70–90-х рр. XIX ст. аж до початку XX ст. практично годі віднайти більш значущу постать ніж І. Франко. А ще ж публіцист друкувався в іншомовних та закордонних виданнях. Подекуди творча праця діяча просто вражає. Показовим, скажімо, є журнал «Світ», який організували 1880 р. І. Франко та І. Белей. У цьому виданні франкознавці нарахували з 352 сторінки великоформатного 21 номера, виданих у січні 1880 – вересні 1881 рр. понад 200 (тобто понад дві третини) із творами власне Івана Яковича. Серед них: 36 поезій із 60, 8 наукових статей із 9, 3 літературно-критичні статті із 7 та 1 (і єдина загалом) повість «Борислав сміється» [8, с. 231]. Зрозуміло, що саме значною мірою публікації Каменяра у згаданому часописі визначили його характер.

А взяти більш пізній журнал «Народ» (1890–1895), в якому І. Франко насамперед запам'ятовується автором понад 70 статей і відповідальним редактором. Тематика виступів публіциста в

цьому виданні багатовекторна. Він оцінював політичне становище, писав про економічну реальність галицького краю, відстоював демократичні свободи, вступав у полеміку з ідеологічними опонентами, приділяв увагу міжнародним зв'язкам, журналістським, мовно-літературним, мистецьким питанням тощо. Особливо показовими є коронний для І. Франка жанр статті, зокрема такі з них, як «Що таке громада і чим би вона повинна бути», «Як би нам у біді рятуватися», «Етимологія і фонетика в южно-руській літературі», «Наш театр», «Слов'янська взаємність у розумінні Я. Коллара і тепер» та ін. Усі вони актуальні, ґрунтовні, майстерно написані доступною мовою, ілюструють чітку авторську позицію. М. Нечиталюк справедливо зазначав: «Публіцистика – це і є та маловідшліфована, жарка грань таланту Івана Франка, без якої неможливо уявити повністю образ великого Каменяра» [5, с. 25].

Відрядно, що в цілому студенти-журналісти чітко усвідомлюють місце І. Франка в українському русі, значення його творчості та в ній публіцистики. Цьому сприяє як самостійна підготовка здобувачів фаху, так і їх участь у лекційних і практичних заняттях. Притому, виокремлюючи три основні позиції, 79 % опитаних вважають, що І. Франко найвідоміший у світі як прозаїк, 76 % – як громадський і суспільно-політичний діяч, 53 % – як публіцист, 48 % – як поет. Крім того, фігурували відповіді з поміткою «видатний»: «учений», «перекладач», «драматург», «видавець», «редактор» тощо. Водночас серед найвідоміших творів найчастіше юнаки й дівчата називають поезію «Чого являєшся мені...» (32 %), поему «Мойсей», вірш «Каменярі» (по 24 %). Фігурують також «Борислав сміється», «Захар Беркут», «Гімн» («Вічний революціонер»), «Декадент», «Святовечірня казка», «Фарбований лис», «Украдене щастя» (по 11 %). Опитування також засвідчило, що найбільше про І. Франка хотіли б довідатися як про публіциста й журналіста, про його особисте й родинне життя (по 34 %) та про світоглядні засади діяча (21 %).

Аналіз зібраного матеріалу дає підстави вважати: під час занять студенти, з одного боку, активно зацікавлюються різними гранями постаті генія, а з іншого, зі скороченням годин, зокрема з історії української журналістики, здобувачам фаху не вистачає потрібної інформації, а тому вони б ждали збільшення кількості занять або ж готові поглиблювати свої знання самостійно. І ось тут, коли юні журналісти приходять зі своїми напрацюваннями на практичні заняття чи ж наодинці заглиблюються у Франковий світ, виявляються основні трудно-

щі в сприйнятті матеріалу, особливо при вивченні публіцистичної спадщини. За даними опитувань (характерно для 82 % респондентів) і спостереженнями під час занять, проблеми в основному пов'язані з недостатнім науковим досвідом слухачів, невмінням віднайти потрібну інформацію, розмаїттям дослідницьких думок, із яких важко виокремити найсуттєвіше. За такої ситуації на допомогу повинен прийти викладач, щоб зорієнтувати своїх учнів у пошуку необхідної літератури, виокремити вузлові питання, розв'язання яких сприяло б розумінню еволюції світогляду І. Франка, етапів його творчості, особливостей умов праці на тлі непростой історичної доби.

Важливо знати, що насамперед формує виразжальний зміст публіцистики автора, яке місце вона посідає у творчості загалом, найсуттєвіші особливості різних граней таланту діяча. Як справедливо стверджує М. Нечиталюк, публіцистика І. Франка є явищем багатовидовим і багатожанровим [9]. На думку дослідника, вона увібрала в себе суспільно-політичну, літературно-критичну, науково-пропагандистську та художньо-сатиричну публіцистику. Так само надруковані в пресі матеріали вирізняються жанровим розмаїттям – від репортажу, кореспонденції, різновидів статті, рецензії, літературно-критичного, відкритого листа, газетно-журнального огляду, політичного коментаря, полемічної замітки до біографічного портрета, науково-художнього нарису, фейлетону... До того ще вірші, поеми, казки, оповідання, повісті...

Провадив І. Франко й іншу творчу діяльність. Скажімо, під керівництвом невтомного Каменяра – усебічного знавця фольклору та етнографії – вийшли понад 30 томів «Етнографічного збірника». Або ж «третомний (у шести книгах) корпус «Галицько-руські народні приповідки» (Львів, 1901–1910) – це не тільки найбільше за обсягом і кількістю вміщених зразків (понад 31 тисяча) зібрання українських прислів'їв, приказок та інших близьких до них видів формульного народного вислову, але й результат великої й довготривалої науково-дослідної праці його автора» [10]. На подібні факти також важливо звертати увагу, наголошувати студентам, щоб вони ознайомлювалися з оригіналами праць, різними поглядами на життя й творчість генія, зіставляли його журналістську, літературну, політичну діяльність й у такий спосіб більш зримо вимальовували у своїй уяві портрет одного з найвидатніших українців усіх часів.

Звичайно, важливо зацентрувати достатню увагу й на публіцистичному шляху у творчості І. Франка. Наприклад, не обминаючи питання її періодизації. Так, М. Нечиталюк виокремлює

п'ять періодів: 1) (1875–1880) – період становлення як публіциста в журналі «Друг» (1875–1877), захоплені «соціалістичним ідеалом», розвитку публіцистичного таланту молодого Франка з викривально-полемічною публіцистикою у «Молоті» (1878) та політекономічним дискурсом із журналом «Правда» у 1879 р.; 2) (період 80-х рр.) – із компромісною тактикою І. Франка в журналістиці, виданням часопису «Світ» (1881–1882), працею в народовській («Діло», «Зоря»), польській пресі («Kurjer Lwowski»), спробами реформувати галицьку періодику й дискусійною постановкою теми про націоналізм (стаття «Формальний і реальний націоналізм»); 3) (90-ті рр.) – ідейно-світоглядна перебудова на засадах національно-визвольних програм, знаменного програмного виступу в польському часописі «Kurjer Lwowski» зі статтею «Program młodych Ukraińców» (1893), критики соціалістично-марксистських доктрин, формування національних пріоритетів тощо; 4) (1900–1908) – пов'язаний із теоретичними розробками українського національного питання в статтях: «Поza межами можливого» (1900), «Що таке поступ?» (1903), «Свобода і автономія» (1907), «Суспільно-політичні погляди М. Драгоманова» (1906), плідною редакторсько-журналістською роботою в «Літературно-науковому віснику» та обнадійливими прогнозами щодо розвитку національно-самостійницьких ідеалів під впливом російської революції 1905–1907 рр.; 5) (1907–1916) – підсумковий період із поступовим завершенням активної журналістської й публіцистичної діяльності, видання публіцистичної спадщини в автоперекладах «В наймах у сусідів» (1914), останньої публіцистичної статті «Легкомисність чи щось інше?» (1915) [5, с. 31]. Студенти, ознайомившись із необхідними для цього поглядами науковців, обсягом літератури, можуть запропонувати і свою періодизацію, обґрунтовуючи вибір.

Важливо вміти здобувачам фаху не лише аналізувати конкретні публікації журналіста, а й характеризувати його публіцистичну діяльність у загальноукраїнському контексті. На думку, В. Здоровеги, тут доцільно говорити про діяча в трьох площинах: 1) як про дослідника минулого української публіцистики й преси (при тому як першого найкомпетентнішого історика в зазначеному питанні); 2) об'єктивного оцінювача літературно-публіцистичних явищ на тлі тогочасних подій із закладанням наукових основ теорії публіцистики; 3) як публіциста-практика й теоретика-філософа, до того ж постійно спрямованого в майбутнє [4]. Не випадково Й. Лось, аналізуючи лише одну зі статей І. Франка, опубліковану в «Літературно-науковому віснику» 1904 р. під

назвою «До історії соціалістичного руху. Комуністичний маніфест 1848 року», виокремлює «глибоке уміння передбачити з абсолютною точністю розвиток суспільства на десятки літ наперед» [11, с. 307].

Загалом аспектів, на які потрібно звертати увагу при вивченні феномена «Франко-публіцист», є чимало. З метою уникнення труднощів у сприйнятті творчої спадщини автора доцільно йти різними шляхами: надавати фахові поради (особливо з пошуку літератури, джерел інформації в цілому), залучати до занять колег франкознавців, разом зі студентами брати участь у наукових екскурсіях, конференціях, використовувати тематичні походи в театр, на виставки, у музеї, час чергування на кафедрах для індивідуальних бесід зі студентами.

На допомогу ефективно приходять і різні види та форми занять. Вони сприяють здобуттю не лише відповідних знань, а й навичок. Як засвідчила робота зі студентами відділення журналістики УжНУ та їх анкетне опитування, особливо добре себе зарекомендували лекційні, практичні й семінарські заняття (92 % опитаних), формат творчих майстерень, рольових ігор, колоквиумів, мозковий штурм. Цікаві для молоді й предметні зустрічі у формі дискусії, полеміки, вікторини, круглого столу, презентації, командного змагання, сценічної постановки тощо. Для ефективності проведення занять варто використовувати завдання, які потребують складання портфоліо, написання есе, виконання дослідницького проекту, створення картосхем.

Скажімо, для виокремлення важливих дат із життя й творчості І. Франка слушною буде проведення вікторини, а щоб студенти наочніше уявили жанрово-тематичний зміст публіцистики автора, хай виконають відповідну творчу роботу у вигляді дерева з великим розгалуженням гілок або ж підготують слайд-шоу.

Кожен вид чи форму заняття або завдання викладач обирає з урахуванням конкретної теми, відведеної під неї кількості годин, творчого потенціалу групи, складу її учасників, наявних матеріалів, засобів, приміщень (оригіналів чи копій статей і часописів, технічного приладдя, розмірних характеристик аудиторії). Слід бути також готовим оперативно замінити одну форму проведення заняття іншою в разі непередбачених обставин (наприклад, коли частина студентів захворіла або з'явилася можливість провести заняття в університетській бібліотеці з наочним показом матеріалу). Головне – диференційовано й виважено підходити в кожному конкретному випадку, щоб досягти очікуваного результату.

Працюючи зі студентами, важливо наголосувати, що праці І. Франка національні за

духом, відображають багатство нашої культури, цілісно орієнтовані, захищають права й інтереси простолюду. І в цьому саме сила Каменяра як людини, громадянина, діяча. Можливо, саме тому портрети уродженця львівського села Нагуєвичі перебували (та й перебувають!) у помешканнях багатьох українців, а твори автора передруковувалися в багатьох виданнях, протягом цілих десятиліть, як це було, приміром, в ужгородському календарі «Просвіти» на 1938 р. Залишена по смерті мислителя творча спадщина й надалі працює на культурно-національний поступ українського народу. Мабуть, у такій місії криється головний зміст ества лицаря слова, яким, без сумніву, був І. Франко. Тому він повинен у сприйнятті молоді залишатися модерним, як мовиться сьогодні, «брендовим».

Висновки. Аналіз зібраного матеріалу дає підстави вважати, що студенти переважно добре обізнані з творчістю Каменяра, однак прагнуть більше пізнати його публіцистичні напрацювання. Водночас для подолання труднощів, із якими часто стикаються здобувачі фаху за браком достатнього наукового досвіду, на допомогу повинен приходити викладач-предметник, пропонуючи фахові поради, залучаючи до лекцій, практичних занять колег-франкознавців, заохочуючи юнаків і дівчат до наукових екскурсій, конференцій, тематичних відвідин театрів, виставок, музеїв, пропонуючи й індивідуальне спілкування.

Кращому засвоєнню знань і виробленню навичок практичної роботи повинні сприяти різні форми, види занять і завдань (наприклад, практичні заняття з використанням рольових ігор, творчих майстерень, колоквиумів, мозкових штурмів, дискусій, полемік, вікторин, круглих столів, презентацій, командних змагань, сценічних постановок, портфоліо, есе, дослідницьких проєктів тощо). Диференційований, прагматичний і водночас творчий підходи забезпечать педагогу успішний результат у роботі з вихованцями над франкознавчими темами. Отримані ж результати анкетування (насамперед з урахуванням труднощів, із якими стикаються студенти під час опанування творчої спадщини І. Франка, та вибору форм практичних занять) будуть ураховані в навчальному процесі для підвищення якості викладання тих чи інших дисциплін.

Список літератури

1. Фаріон І. Іван Франко: В нашій хаті наша воля, / А всім зайдам зась! [Електронний ресурс] / Ірина Фаріон. – Режим доступу: <http://svoboda.org.ua/news/articles/00013915/>. – Дата доступу: 28.06.16.
2. Панасенко Т. М. Іван Франко [Електронний ресурс] / Т. М. Панасенко. – Режим доступу: <http://www.rulit.me/books/ivan-franko-read-373067-1.html>. – Дата доступу: 05.09.16.

www.rulit.me/books/ivan-franko-read-373067-1.html. – Дата доступу: 05.09.16.

3. Афоризми на слово геніальність [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://starodum.com/aforizmu-raznyh-vremen/genialnost/>. – Дата доступу: 24.07.16.

4. Здоровега В. Іван Франко і українська публіцистика [Електронний ресурс] / Володимир Здоровега. – Режим доступу: http://gazeta.dt.ua/SOCIETY/ivan_franko_i_ukrayinska_publitsistika.html. – Дата доступу: 04.08.16.

5. Нечиталюк М. Іскриста грань таланту / Михайло Нечиталюк // Вісник Львівського університету. Сер. Журналістика. – 2007. – Вип. 31. – С. 25–35.

6. Янчук Н. Проблема вивчення мови в мовознавчій спадщині Івана Франка / Н. Янчук // Волинь – Житомирщина. – 2006. – № 15. – С. 203–208.

7. Ягупов В. В. Педагогіка : навч. посіб. [Електронний ресурс] / В. В. Ягупов. – К.: Либідь, 2002. – 560 с. – Режим доступу: http://eduknigi.com/ped_view.php?id=85. – Дата доступу: 28.06.16.

8. Історія української дожовтневої журналістики / Дей О. І., Моторнюк І. Л., Нечиталюк М. Ф. та ін. – Львів: Вид-во при ЛДУ ВО «Вища школа», 1983. – 512 с.

9. Нечиталюк М. Ф. Оружием публициста: Вопросы истории, проблематики, идеологической функции, мастерства публицистики Ивана Франко / М. Ф. Нечиталюк. – Львов: Вища школа. Изд-во при Львов. ун-те, 1981. – 232 с.

10. Кирчів Р. Фольклористика в науковій діяльності Івана Франка (теоретико-методологічні аспекти) [Електронний ресурс] / Роман Кирчів. – Режим доступу: http://institutes.lnu.edu.ua/franko/wp-content/uploads/sites/7/ivan-franko-zbirnyk-2010-t01/98Roman_Kyrchiv.pdf.

11. Лось Й. Публіцистика й тенденції розвитку світу : навч. посіб. для вищих навчальних закладів III–IV рівнів акредитації : у 2 ч. / Йосип Лось. – Львів: ПАІС, 2008. – Ч. 1. – 307 с. – Дата доступу: 24.07.16.

References

1. Farion, I. (2015), "Ivan Franko: there is our will in our house, / And all others will do without", Svoboda, available at: <http://svoboda.org.ua/news/articles/00013915/>.
2. Panasenko, T. M. (2013), Ivan Franko, Folio, Kharkiv, 121 p.
3. "Aphorisms about genius", Starodum.com, available at: <http://starodum.com/aforizmy-raznyh-vremen/genialnost/>.
4. Zdroveha, V. (2006), "Ivan Franko and Ukrainian journalism", ZN.UA, available at: http://gazeta.dt.ua/SOCIETY/ivan_franko_i_ukrayinska_publitsistika.html.
5. Nechytaliuk, M. (2007), "An sparkling edge of talent", Visnyk Lvivskoho Universytetu. Ser. Zhurnalistyka [Bulletin of Lviv University. Series Journalism], vol. 31, pp. 25-35.
6. Yanchuk, N. (2006), "The problem of learning of language in the context of Ivan Franko's linguistic heritage", Volyn – Zhytomyrshchyna [Volyn – Zhytomyr Regions], no. 15, pp. 203-208.

7. *Yahupov, V. V.* (2002), *Pedagogy: a Textbook*, Lybid, Kyiv, 560 p.

8. *Dei, O. I., Motorniuk, I. L. & Nechytaliuk, M. F.* (1983), *History of Ukrainian Pre-October Journalism*, Vyd-vo pry LDU VO "Vyshcha shkola", Lviv, 512 p.

9. *Nechytaliuk, M. F.* (1981), *By the Weapons of a Journalist: Questions of History, Background, Ideological Functions*, Ivan Franko Skills of Journalism, Vyshcha shkola. izd-vo pry Lvov. un-te, Lviv, 232 p.

10. *Kyrchiv, R.* (2010), "Folklore in scientific works of Ivan Franko (theoretical and methodological aspects)", *I. Franko National University of Lviv*, pp. 881-899, available at: http://institutes.lnu.edu.ua/franko/wp-content/uploads/sites/7/ivan-franko-zbirnyk-2010-t01/98Roman_Kyrychiv.pdf.

11. *Los, I.* (2008), *Journalism and Trends of World Development: a Textbook*, in 2 parts, PAIS, Lviv, Part I, 307 p.

Тарасюк В. .

Публицистика Ивана Франко в контексте современных видов и форм преподавания журналистских дисциплин

В статье предпринята попытка рассмотреть публицистику И. Франко с учетом современных видов и форм преподавания журналистских дисциплин. Обращено внимание на выяснение общего состояния осведомленности студентов с творчеством автора, в частности с его публицистическим наследием. Кроме того, указано на основные трудности, с которыми будущие специалисты сталкиваются при изучении работ публициста, и путях их преодоления. Выделены виды и формы занятий и задач, с привлечением которых студенты эффективнее осваивают творчество И. Франко. Как методы исследования использованы анкетный опрос и анализ полученной информации. Надежность данных проверено путем дополнения сведений от других лиц (преподавателей) и наблюдения. Избранные методы исследования дали основание иметь конкретное представление о состоянии осведомленности студентов-журналистов с творчеством И. Франко, прежде всего с его публицистическим наследием, а также установить взаимосвязь между публицистикой Каменяра и необходимостью выбора наиболее эффективных форм и видов обучения.

В статье сделан вывод, что студенты много знают о творчестве Каменяра и заинтересованы в дальнейшем изучении его публицистики. В то же время, чтобы преодолеть трудности, с которыми приходится сталкиваться начинающим журналистам в связи с нехваткой научного опыта, на помощь должен приходиться преподаватель, консультируя, подавая соответствующий материал и закрепляя его с помощью различных видов и форм занятий, задач и мероприятий. Дифференцированный, прагматичный и творческий подходы должны только способствовать успеху педагогов в работе со студентами. Полученные же результаты анкетирования (особенно с учетом трудностей, с которыми сталкиваются соискатели специальности при изучении творчества И. Франко, и избрание видов и форм практических занятий) будут учтены в учебном процессе для улучшения преподавания предметов.

Ключевые слова: автор; жанр; журналистика; практическое занятие; публицистика; творчество.

